

Protocol Automatische Branddoormelding

via PAC naar RAC

15 November 2012

© VEBON 2012

Alle rechten voorbehouden. Alle auteursrechten en databankrechten ten aanzien van deze uitgave worden uitdrukkelijk voorbehouden. Deze rechten berusten bij VEBON

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, kan voor de aanwezigheid van eventuele (druk)fouten en onvolledigheden niet worden ingestaan en aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever deswege geen aansprakelijkheid voor de gevolgen van eventueel voorkomende fouten en onvolledigheden.

VEBON
Postbus 190
2700 AD Zoetermeer
Tel. 088 - 400 84 50
E-mail: vebon@fme.nl

INHOUD

1.	Aanleiding.....	4
2.	Doelstelling.....	4
3.	Voorwaarden.....	5
3.1	Brandmeldinstallatie.....	5
3.2	PAC.....	5
3.3	Beheerder (opgeleid persoon).....	5
4.	Verificatie brandmeldingen.....	5
4.1	Algemeen.....	5
4.1.1	Handbrandmelder of automatische brandmelder.....	6
4.1.2	Aanwezigheid mensen.....	6
4.1.3	Technische verificatie.....	6
4.1.4	Organisatie alarmopvolging.....	6
4.2	Melding aan Brandweer.....	6
4.3	Informatiestromen.....	8
4.4	Overgangsfase.....	8
	Bijlage I Actiepatronen Particuliere Alarmcentrales bij ex-RAC aansluitingen.....	9

1. Aanleiding

De overheid heeft in het kader van deregulering en vermindering van lasten voor het bedrijfsleven de verplichte doormelding naar de Regionale Alarm Centrale (RAC), zoals die was opgenomen voor vele gebruiksfuncties in het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken (Gebruiksbesluit), opnieuw tegen het licht gehouden. Dat heeft ertoe geleid dat in het nieuwe Bouwbesluit 2012 - waarin ook het oude Gebruiksbesluit is geïntegreerd - alleen nog voor bepaalde gebruiksfuncties een verplichte doormelding blijft bestaan. Het gaat daarbij met name om gebruiksfuncties waarin personen verblijven die hulp nodig hebben bij het zich in veiligheid brengen bij een calamiteit zoals brand. Het betreft met name bepaalde woonfuncties voor zorg, gezondheidszorgfuncties, celfuncties, bepaalde bijeenkomstfuncties (kinderopvang voor kinderen jonger dan 4 jaar) en logiesfuncties zonder 24uurs bewaking.¹

Het bovenstaande zal tot gevolg hebben dat op termijn (op een beperkt aantal uitzonderingen na) alle aansluitingen op de RAC van de Brandweer, die met ingang van 1 april 2012 niet meer verplicht zijn of vrijwillig zijn aangesloten, niet meer direct naar de RAC van de Brandweer mogen/kunnen/willen doormelden. Naar schatting gaat het daarbij om ongeveer 15.000 tot 17.000 van de huidige 25.000 aansluitingen. De Brandweer (NVBR) denkt dat dit een aanzienlijke reductie van het aantal nodeloze brandmeldingen zal geven.

De verwachting is dat een groot aantal van deze aansluitingen bij een Particuliere Alarmcentrale (PAC) wordt ondergebracht. De PAC zal op haar beurt de brandmelding doorgeven aan de Brandweer als zijnde een 112-melding, maar bij voorkeur (onder de condities van dit protocol) direct naar de RAC willen doormelden. Daarnaast zien we een ontwikkeling bij de Brandweer dat men maatregelen wil nemen als brandmeldingen worden doorgegeven door de PAC die vervolgens leiden tot een nodeloze uitruk van de Brandweer.

Dit vrijwillige protocol omschrijft wanneer en onder welke voorwaarden een brandmelding afkomstig van een automatische brandmeldinstallatie als geverifieerd kan worden beschouwd en zonder problemen door de PAC kan worden gemeld aan de RAC van de Brandweer. Door het volgen van deze actieve verificatiemethode onder supervisie van de PAC is er een hoge mate van zekerheid dat het een echte brandmelding betreft. Uiteraard kunnen partijen ook alternatieve methoden gebruiken.

2. Doelstelling

Met verificatie van brandmeldingen conform dit protocol wordt voldaan aan de gestelde prestatie-eisen voor ongewenste en onechte brandmeldingen als vastgelegd in paragraaf 4.3 van NEN 2535:2009. Effectief lopen daarmee het aantal ongewenste en onechte brandmeldingen terug naar een geaccepteerd niveau.

¹ Brandmeldinstallaties die in het kader van een gelijkwaardige (art 1.3 Bouwbesluit 2012) oplossing zijn aangelegd en doormelden naar de RAC zullen op grond van het Bouwbesluit 2012 aangesloten blijven op de RAC.

3. Voorwaarden

3.1 Brandmeldinstallatie

Om de doelstelling te kunnen bereiken, zijn een aantal basisvoorwaarden noodzakelijk. Met gebruikers van brandmeldinstallaties moeten goede afspraken worden gemaakt.

Voorwaarden:

- een brandmeldinstallatie moet voldoen aan de bij de aanleg van toepassing zijnde Nederlandse en Europese normen (EN 54 reeks, NEN 2535 en NPR 2576)²;
- een brandmeldinstallatie moet worden onderhouden en beheerd conform de van toepassing zijnde NEN 2654-1;
- de brandmeldingen worden afgehandeld conform de in hoofdstuk 4 (tabel 1) vastgelegde methodiek.

3.2 PAC

Er wordt gewerkt met een Particuliere Alarmcentrale die beschikt over een bewijs van kwaliteitsborging. Een certificaat op basis van de BORG-PAC regeling is hiervoor een afdoende bewijs.

3.3 Beheerder (opgeleid persoon)

De aanwezigheid van een beheerder (opgeleid persoon) brandmeldinstallatie bij de gebruiker van een pand met een brandmeldinstallatie blijkt in de praktijk essentieel. Een beheerder³ is bekend met een brandmeldinstallatie, zorgt voor de interne controle van de installatie is aanspreekpunt bij onderhoud en kan in vele gevallen onnodige meldingen voorkomen⁴.

4. Verificatie brandmeldingen

4.1 Algemeen

Om te bepalen of een brandmelding met een hoge mate van zekerheid een echte brandmelding is, zijn een aantal factoren van belang:

1. is de alarmmelding afkomstig van een handbrandmelder of een automatische brandmelder;
2. zijn in het gebouw waar de brandmelding uit afkomstig is mensen aanwezig/aan het werk;
3. zijn er technische verificatiemaatregelen genomen;
4. is er een organisatie voor alarmopvolging aanwezig.

² Kan bijvoorbeeld door de gebruiker worden aangetoond met een productcertificaat conform regeling Brandmeldinstallaties 2002 of een opvolger van deze regeling.

³ Zie voor de taken en verantwoordelijkheden van een beheerder NEN 2654-1

⁴ Zie ook: enquête onderhoud brandmeldinstallaties 2010 – www.vebon.org → publicaties

4.1.1 Handbrandmelder of automatische brandmelder

Is de brandmelding afkomstig van een handbrandmelder dan is de waarschijnlijkheid dat het een echte brandmelding betreft hoog. Is de brandmelding afkomstig van een automatische brandmelder dan is de waarschijnlijkheid lager en afhankelijk van een aantal factoren.

4.1.2 Aanwezigheid mensen

Veel ongewenste en onechte brandmeldingen worden door het niet juist handelen van mensen veroorzaakt. Als er in een gebouw geen mensen aanwezig zijn dan is de waarschijnlijkheid dat het een echte brandmelding is hoog.

Om het eenvoudiger en werkbaar te maken is er in dit protocol een koppeling gemaakt met werktijden. Buiten werktijden worden er geen personen geacht aanwezig te zijn. Binnen werktijden wel.

4.1.3 Technische verificatie

Het is mogelijk om een zodanige technische verificatie van een brandmelding te doen dat de waarschijnlijkheid van een echte brandmelding hoog wordt.

Voorbeelden hiervan zijn een brandmelding die:

- afhankelijk is van het in alarm komen van twee meldergroepen;
- afhankelijk is van het in alarm komen van twee melders;
- afhankelijk is van twee verschillende detectiemethoden.

Naast de genoemde mogelijkheden als onderdeel van de brandmeldinstallatie, zijn ook andere verificatiemethoden denkbaar. Zo kan bijvoorbeeld op afstand met camera's de situatie beoordeeld worden.

4.1.4 Organisatie alarmopvolging

Is er een organisatie voor alarmopvolging aanwezig dan kan gecontroleerd worden of het een echte brandmelding betreft. De waarschijnlijkheid van een echte brandmelding wordt hiermee hoog.

4.2 Melding aan Brandweer

Of een brandmelding mag worden gemeld aan de Brandweer is afhankelijk van de onder 3.1, 3.2 en 4.1 genoemde aspecten. In tabel 1 is een en ander nader uitgewerkt en aangegeven onder welke voorwaarden een automatische brandmelding direct aan de RAC van de Brandweer mag worden gemeld.

Opmerking:

De wijze waarop verificatie zowel technisch als organisatorisch plaatsvindt moet worden vastgelegd (bijvoorbeeld PvE) en zijn afgestemd op het betreffende object. Het branddetectiebedrijf kan de gebruiker daarin adviseren.

Tabel 1: Beslissingsmatrix doormelding vanuit de PAC naar RAC Brandweer

Categorie	Voldoet aan NEN 2535 ⁵	Voldoet aan NEN 2654-1 ⁶	1 ^e Melding automatische brandmelder	2 ^e en volgende melding automatische brandmelder	Melding handbrandmelder ⁷	Personeel aanwezig / niet aanwezig	Verificatie door personen (J = gestart)	Resultaat verificatie door personen	Technische verificatie	Doormelding RAC	Actiepatroon PAC
1	J	J/N	-	-	J	BUW / BIW	N	n.v.t.	n.v.t.	J	Direct doormelden
2	J	J/N	J	-	-	BUW	N	n.v.t.	n.v.t.	J	Direct doormelden
3	J	J/N	J	J	-	BUW / BIW	N	n.v.t.	n.v.t.	J	Direct doormelden
4	J	J	J	-	-	BIW	N/J	Geen reactie	n.v.t.	J	Na max. verificatietijd (3 min) doormelden 1)
5	J	J	J	-	-	BUW / BIW	N	n.v.t.	J	J	Direct doormelden 2)
6	N	J	-	-	J	BUW / BIW	N/J	Geen reactie	n.v.t.	J	Na max. verificatietijd (3 min) doormelden 1)
7	Bij positieve verificatie						J	Brand	n.v.t.	J	Direct doormelden
8	Alle andere niet benoemde situaties									N	Niet doormelden
Legenda											
J	Ja										
N	Nee										
BUW	Buiten werktijden										
BIW	Binnen werktijden										
Verificatietijd	De tijd die benodigd is voor verificatie door de PAC bij de gebruiker van de installatie. Na ontvangst van de automatische melding neemt de PAC telefonisch contact op met bij de gebruiker van de installatie. Er kunnen maximaal 3 nummers gebeld worden (wachtijd 1 min per nummer); de praktische verificatietijd tot doormelding naar de RAC is dan maximaal 3 minuten.										
1)	Indien het maximum aantal ongewenste en onechte brandmeldingen de waarde van de NEN 2535: 2009 overschrijdt, zal de PAC het branddetectiebedrijf informeren en verzoeken contact op te nemen met de gebruiker om daarmee te bewerkstelligen dat eventuele controle dan wel aanpassingen worden uitgevoerd. Om te voorkomen dat de gebruiker het initiatief van het branddetectiebedrijf negeert zal de Brandweer ook actie te ondernemen naar de gebruiker. Als de gebruiker niet reageert op aanwijzingen van het branddetectiebedrijf en/of de Brandweer zal dit op aangeven van de Brandweer in overleg met de PAC kunnen resulteren in aanpassing van het actiepatroon PAC.										
2)	Indien het maximum aantal ongewenste en onechte brandmeldingen de waarde van de norm overschrijdt, kan er niet meer direct doorgemeld worden. Er dient eerst aannemelijk te worden gemaakt dat de technische verificatie wel adequaat functioneert. Aansluitend kan er weer direct worden doorgemeld.										

⁵ Dit kan aangetoond worden met een geldig certificaat (BMI regeling 2002 of 2011)

⁶ Voor nieuwe aansluitingen vanaf 1 april 2012 geldt dat deze aantoonbaar (geldig certificaat – BMI regeling 2002 of 2011) volgens de NEN 2654-1 moeten worden onderhouden.

⁷ Het apart benoemen van handbrandmelders is afhankelijk van de informatie welke de PAC van het branddetectiebedrijf krijgt verkrijgt bij aansluiting op de PAC.

4.3 Informatiestromen

De tabel in paragraaf 4.2 schetst verschillende situaties die vragen om een goede kanalisering van alle informatie. Het systeem van vrijwillige doormeldingen kan alleen dan goed ingevoerd worden als de informatie goed en gereguleerd wordt verzorgd en proactief aan de PAC wordt aangeboden. De PAC kan in geen geval een vorm van sanctie uitvoeren jegens de gebruiker. Sluitende afspraken en goede samenwerking tussen partijen zijn in dit kader cruciaal voor een optimaal resultaat.

4.4 Overgangsfase

Momenteel bevinden wij ons in een overgangsfase. Een aansluiting op de RAC kan nu 1 op 1 worden omgezet naar een aansluiting op een PAC. Dit alles zonder winst of verlies van kwaliteit.

Dit protocol beschrijft een eindsituatie. De komende periode zal een stuurgroep bestaande uit vertegenwoordigers van NVBR, Verbond van Verzekeraars en VEBON de ontwikkelingen monitoren en waar mogelijk verbeteringen proberen te bewerkstelligen.

Bijlage I Actiepatronen Particuliere AlarmCentrales bij ex-RAC aansluitingen

Aansluitproces: vrijwillige alarmering

In de betreffende meldkamer platformen⁸ zullen de PAC's een vermelding maken dat dit een ex-RAC aansluiting betreft om een goede start van alarmregistratie te realiseren. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat deze aansluitingen aan alle vigerende eisen voldoen.

In basis zullen, de configuratiegegevens van de brandmeldinstallatie, zoals aangesloten bij de RAC, worden overgenomen in de meldkamer platformen van de PAC en wordt invulling gegeven in de stelling "de PAC begint waar de RAC geëindigd is".

Voor alle **nieuwe aansluitingen** die niet eerst op RAC aangesloten zijn geweest, welke worden aangesloten op de PAC, berust bij installateur en/of gebruiker de verplichting om alle noodzakelijke en relevante certificeringen te overleggen. Het niet kunnen voldoen aan deze verplichting betekent dat er nimmer actie zal worden ondernomen naar de Brandweer, zonder dat de alarmmelding eerst op locatie is onderzocht door een waarschuwadres.

Verificatie

Verificatie betekent in deze context het doen van onderzoek naar legitimiteit van de alarmmelding. Deze verificatie kan op verscheidene methodieken worden uitgevoerd:

- Contra bellen met risico adres
- Informeren waarschuwingsadres⁹ – tot doel hebbende het lokaal schouwen.
- Technische verificatie (zie paragraaf 4.1.3)

**** Voor alle aansluitingen die overgaan vanaf de RAC naar de PAC geldt: Niet kunnen verifiëren door de PAC of niemand kunnen bereiken betekent actie naar de RAC ****

Actiepatroon aansluiting

Object is geopend¹⁰

- PAC ontvangt brandalarm;
- PAC belt contra met risicoadres;
- Abonnee meldt alarm af, PAC handelt melding af en classificeert alarm als nodeloos. Als abonnee aangeeft e.e.a. te gaan (laten) onderzoeken en retour te bellen naar de PAC dan zal classificering door de PAC plaats vinden na afmelden van de abonnee.

OF:

- PAC krijgt geen gehoor;

⁸ Voor zover deze platformen daartoe ingericht zijn, inrichting met klant specifieke instructies ook mogelijk.

⁹ Waarschuwingsadres kan ook zijn een door de opdrachtgever ingehuurde particuliere beveiligingsorganisatie welke op het brandalarm reageert.

¹⁰ De PAC kan in samenspraak met de klant tijdvensters vastleggen waarbinnen het contra bellen met het risicoadres achterwege dient te blijven. Er moet hier gedacht worden aan tijdvensters waarbinnen er geen mensen in het risico object aanwezig zijn alsmede tijdvensters waarbinnen er centrale (of geen) telefoonaanname door abonnee is – hiermee wordt voorkomen om doorgeschakeld te zijn naar of andere locatie of boodschappendienst.

- PAC belt met waarschuwadres, deze dient ter plaatse te gaan, PAC belt RAC betreffende de komst van waarschuwadres of niet kunnen bereiken van waarschuwadres;
- Brandweer gaat ter plaatse en handelt naar bevindingen;
- RAC belt PAC betreffende bevindingen, PAC handelt de melding af en classificeert alarm op basis van uitkomst bevindingen.

Object is gesloten⁶

- PAC ontvangt brandalarm;
- PAC belt waarschuwadres, deze dient ter plaatse te gaan, PAC belt RAC betreffende de komst van waarschuwadres of niet kunnen bereiken van waarschuwadres;
- Brandweer gaat ter plaatse en handelt naar bevindingen;
- RAC belt PAC betreffende bevindingen, PAC handelt de melding af en classificeert alarm op basis van uitkomst bevindingen.

In bovenstaande actiepatronen wordt er van uitgegaan dat aan de zijde van de PAC via het inbraaksysteem de zogeheten in- & uitschakelingen zichtbaar zouden kunnen worden. De wenselijkheid hiervan verdient echter diepgaand onderzoek in het kader van aansturing, omdat niet alle risico-objecten zijn voorzien van deze functionaliteit en om te voorkomen dat vertraging ontstaat. In de actiename en aansturing is een equivalent van deze functionaliteit van toepassing:

- geopende situatie van : 07:00 uur – 18:00 uur
- gesloten situatie van : 18:00 uur – 07:00 uur als mede zaterdagen, zondagen, feestdagen.

PAC Rapportage

De PAC classificeert de alarmmeldingen, gebaseerd op de terugkoppelingen van of het waarschuwadres of de Brandweer. Geen terugkoppeling zal resulteren in de classificatie nodeloos.

Het betreffende branddetectiebedrijf zal op basis van rapportages worden geïnformeerd. Het is vervolgens de verantwoordelijkheid van het branddetectiebedrijf om contact op te nemen met de gebruiker om daarmee te bewerkstelligen dat eventuele controle dan wel aanpassingen word(t)en uitgevoerd.

Indien het maximum aantal ongewenste en onechte brandmeldingen de waarde van de NEN 2535: 2009 overschrijdt is zal de PAC het branddetectiebedrijf informeren en verzoeken contact op te nemen met de gebruiker om daarmee te bewerkstelligen dat eventuele controle dan wel aanpassingen worden uitgevoerd. Om te voorkomen dat de gebruiker het initiatief van het branddetectiebedrijf negeert zal de Brandweer ook actie te ondernemen naar de gebruiker. Als de gebruiker niet reageert op aanwijzingen van het branddetectiebedrijf en/of de Brandweer zal dit op aangeven van de Brandweer in overleg met de PAC kunnen resulteren in aanpassing van het actiepatroon PAC.